

ŠÍP NA

NOVINKY

4
číslo číslo 1 - 2020/2021

Vodárenská 3, 080 01 PREŠOV
2020/2021

email: sekretariat@sup-po.sk

<http://www.sup-po.sk>

Niekedy sa nám zdá, že nevládzeme. Najmä v tejto netradičnej dobe. Prichádzajú situácie, ktoré sme ešte nikdy nezažili, preto sa nám môžu zdať t'ažké. Pre nás učiteľov sú to napríklad prázdne a pusté triedy...

V tomto číslе nášho časopisu Vám však ukážeme, že existuje mnoho možností na vyplnenie času a zlepšenie nálady. Jedným z takýchto životobudičov môže byť tiež dobrá, aj keď možno stará kniha. Spoločne tiež zistíme, že nie vždy je dobré veriť „overeným zdrojom“ z internetu. No a v neposlednom rade Vám predstavíme viacerých zaujímavých ľudí, ktorí sa nevzdali svojho sna a pustili sa do práce. Pretože aj keď každý z nás má nejaký ten kameň úrazu, ktorý nás t'aží a t'ahá k dnu, netreba zabúdať na fakt, že od dna sa dá odraziť. A potom už nasleduje len stúpanie.

Tak nech sa Vám krásne stúpa nahor!

Soňa Bochnovičová

Obsah

4	HOAX		
8	aj nám je smutno...		
10	ČO ČÍTAŠ? } anketa	11	ČÍTAJ!
12	Poklady z knižnice		
14	FILIP BIRKNER umenie a dizajn v knihe		
16	Môže byť umelá inteligencia kreatívnejšia než ľudia?		
22	UMELCI o ktorých sa oplatí vedieť	Jeff Koons / Joseph Beuyce	
28	PREDSTAVUJEME	Michal Kačmár	
32	Galéria žiackych prác		
35	Lúčime sa so štvrtákmi		

Koniec...

Ďakujeme všetkým, ktorí mám pomáhali s vydaním tohto, ako aj predchádzajúceho čísla. Ľuďom, ktorí stoja za prípravou článkov, ilustrácií a ľuďom, ktorí prispeli do ankiet, rozhovorov, alebo sa len tešia na nové číslo.

ĎAKUJEME

ĎAKUJEME

ĎAKUJEME

ĎAKUJEME

ĎAKUJEME

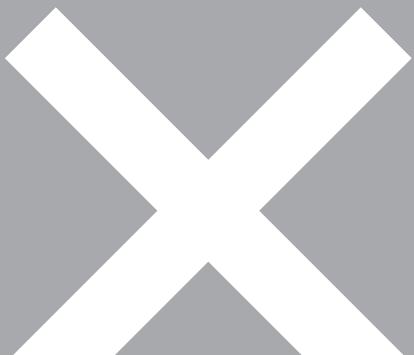

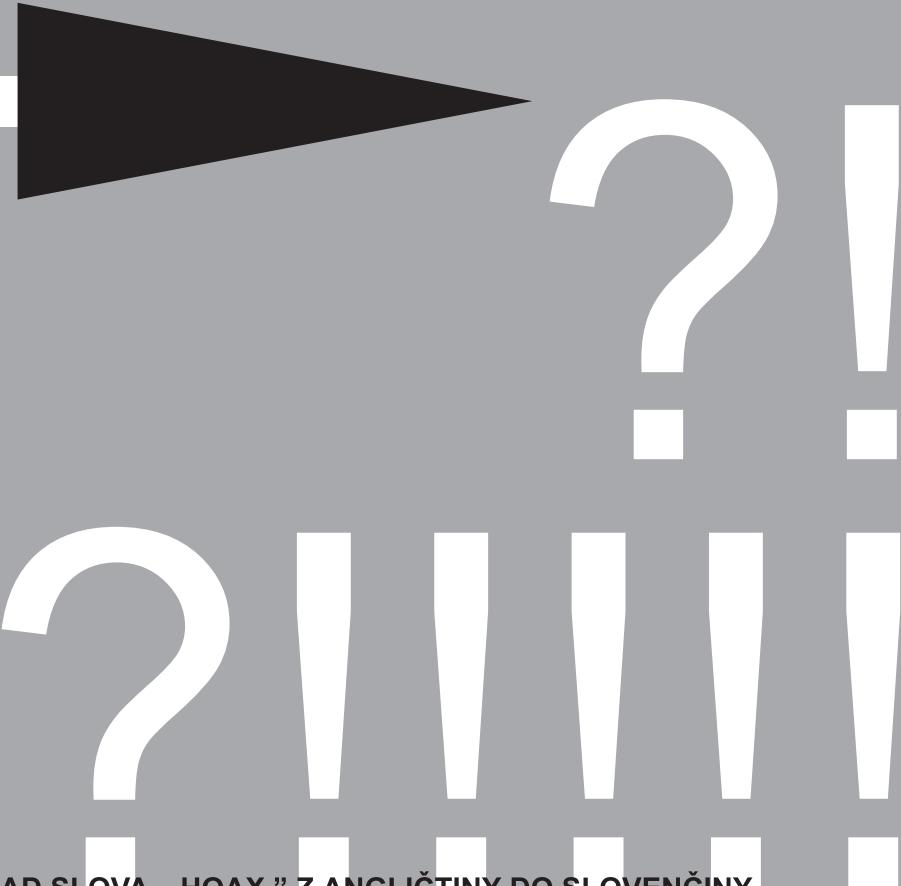
H

A

X

PREKLAD SLOVA „ HOAX ” Z ANGLIČTINY DO SLOVENČINY

HOAX	→	PODVOD
US [həʊks]	→	FÁMA
UK [həʊks]	→	FALOŠNÁ SPRÁVA
	→	PODFUK
	→	ŠVINDEL'
	→	FALOŠNÝ
	→	PODVODNÝ
	→	NAPÁLIŤ (NIEKOHO)
	→	VYSTRELIŤ SI

HOAX
HOAX
HOAX
HOAX
HOAX
HOAX
HOAX

Pojmom hoax označujeme podvodné správy, ktoré upozorňujú na neexistujúce nebezpečenstvá alebo sľubujú rýchle zbohatnutie. Patria medzi ne aj falošné alebo neaktuálne prosby o pomoc, retázové listy šťastia a rôzne petície. Takéto správy kolujú po internete roky – postupne sú preložené do rôznych jazykov a aj keď sú v nich úplne absurdnosti, stále sa nájde niekto, kto im uverí a pošle ich ďalej. Tým sa hoax líši od spamu – väčšinou ho preposielajú dôverčiví užívatelia, ktorí si myslia, že ide o dôležitú správu, chcú pomôcť alebo sa podeliť o možnosť výhodného zárobku.

Hoax zdôrazňuje naliehavosť nebezpečenstva a dramaticky opisuje riziká. Autor sa snaží vzbudit' zdanie dôveryhodnosti, opiera sa o vymyslené vyjadrenia známych osobností, odborníkov, spoločností alebo o fiktívny zážitok blízkych ľudí (napr. „Microsoft varuje“ alebo „kamarátka mi rozprávala svoju skúsenosť“). Ďalším znakom je prosba o okamžité rozoslanie hoaxu všetkým známym a priateľom.

Desatoři ako sa brániť hoaxom

Všimni si, z akého zdroja správa pochádza.

Ak informáciu nájdeš v bulvárnom médiu či na zvláštrom webe venujúcim sa chemtrails, iluminátom či zázračným liečbam rakoviny savom, je treba k nim pristupovať obozretne. K overeniu zdroja ti môžu pomôcť zoznamy konšpiračných webov, ktoré pripravujú odborníci a odborníčky sledujúci dezinformácie a falošné správy na internete. Aktuálny zoznam českých a slovenských webov šíriacich nepravdivé správy nájdeš napríklad na webe Konšpirátori.sk.

Vieš nájsť na internete podobný článok?

Zadaj do vyhľadávača Google časť článku a over si, či o udalosti informujú aj iné médiá a aké médiá to sú. Obzvlášť konšpiračné weby používajú mnoho odkazov na iné, rovnako konšpiračné stránky.

Prečítaj si viac ako len titulok.

Obzvlášť, ak sa ti zdá byť poburujúci, neuveriteľný alebo ľa rozhnevá. Pochybné weby, ale aj niektoré tradičné médiá používajú titulky, ktoré neraz vôbec nesedia k obsahu článku, alebo dokonca tvrdia opak toho, čo nájdeš „dnu“.

Zdá sa ti informácia neuveriteľná a poburujúca?

Falošné správy útočia na naše emócie, bývajú bombasticke, popisujú blížiace sa veľké nebezpečenstvo. Alebo sa tvária, že prinášajú utajené informácie, o ktorých celý svet mlčí. V takýchto prípadoch buď v strehu a správu si veľmi dôkladne over predtým, ako ju budeš zdieľať ďalej.

Má článok uvedeného autora?

Neuvedenie mena autora je ďalším varovným signálom. Niektoré weby

však články podpisujú vymyslenými identitami. Je preto dobré si tiež overiť, či daný autor skutočne existuje a akým témam sa vo svojej práci venuje. Alebo je niekedy autorstvo pripisované človeku, ktorý s tým nemá nič spoločné (pozdravuje Milan Lasica).

Aké používa daná správa dôkazy?

Mnoho správ cituje oficiálne zdroje alebo zdroje, ktoré pôsobia oficiálne. Neraz však bez toho, aby to uvedený zdroj skutočne tvrdil. Môžeš sa stretnúť s falošnými grafmi či s citátmi, ktoré nik nepovedal. Dnes si však už zvyčajne vieš ľahko skontrolovať, či nejaké ministerstvo alebo polícia naozaj tvrdí to, čo sa dočítas v článku. Svoje stanoviská totiž zverejňujú aj na vlastných webstránkach.

Ak správa obsahuje videá alebo fotografie, over si ich.

FotoForensics ti pomôže odhaliť, či bola fotografia pozmeňovaná. Originálny zdroj fotografia zase môžeš nájsť prostredníctvom Google Images. Stáva sa totiž, že fotografia je sice skutočná, ale je použitá v úplne inom kontexte. S videom ti pomôže CitizenEvidence, kde si môžeš overiť pravosť videa z YouTube. Pri videách z iných stránok je postup komplikovanejší – bude treba googliť pomocou klúčových slov či výrokov, ktoré vo videu zazneli.

Skontroluj dátum.

Niektoré nepravdivé správy nie sú tak úplne nepravdivé. Niekedy ide o príbehy, ktoré sa naozaj stali niekedy v minulosti. Objavia sa však znova,

akoby sa stali teraz a je im pripisovaný nový a nepravdivý kontext.

Nie je to už vyvrátený hoax?

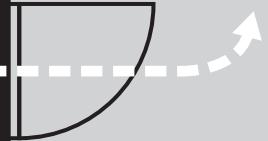
Existuje niekoľko webov, ktoré sa profesionálne venujú odhalovaniu hoaxov a nepravdivých správ. Ich zoznam nájdesh napríklad na českých stránkach HateFree.cz, Manipulátoři.cz, výroky politikov si môžeš overiť na slovenskej stránke Demagog.sk a ak vieš po anglicky, veľmi dobré sú stránky Snopes.com či FactCheck.org.

Všetci máme nejaké predsudky.

Ludia majú tendenciu automaticky veriť správam, ktoré potvrdzujú ich vlastné predsudky a presvedčenia. O to viac je potrebné, aby sme to o sebe vedeli a dávali si väčší pozor, keď sa chystáme pohoršení zdieľať emóciami nabité články o hranolkách, ktoré nám ide vziať Európska únia (nejde!).

BONUS: Over si, či správa nie je myšlená ako vtip, nebola uverejnená 1. apríla alebo na webe, ktorý úmyselne šíri satirické správy (ako napríklad TheOnion.com, az247.cz a podobne).

Na internete nájdeš obrovské množstvo informácií, nie je možné overiť si vždy a všetko. Ak je však správa podozrivá, obsahuje niektoré z týchto 11 varovných signálov, ale nepodarí sa ti overiť skutočnosť, radšej ju nezdieľaj. Aj ty si influencer v rámci svojich sociálnych sietí a ovplyvňuješ to, čo tvoji kamaráti čítajú a čomu veria. Rob to teda zodpovedne a s úctou ku skutočnosti.

aj nám je smutno

aj nám je smutno

*chráňte sa,
aby sme zmenili túto situáciu*

ČO ČÍTAŠ?

- Enja Rúčková – Čo koho do toho
- Čítam málo, ale ak už niečo, tak určite z histórie 2. svetovej vojny
- Goethe – Utrpenie mladého Werthera
- Ervin Nagy – Hniezdo pre slnko
- Zvykla som čítať, ale teraz už nie, lebo to bolo nútene školou a inými ľuďmi
- Knihy nečítam. Mám na nich súčasť čas, ale čítanie ma nikdy veľmi nebavilo. Oveľa radšej si pozriem film
- Ja najradšej čítam fantasy alebo sci-fi knihy
- Mike Mignola – Hellboy
- Kerri Maniscalco – Útek pred Houdinim
- Jo Nesbo – Netopierí muž
- Anna-Marie O'Connor – Dáma v zlatom
- Ja čítam rada biografie, rôzne kauzy a o hmyze
- Rád čítam fantasy alebo horory
- Čítam všetko čo sa ku mne dostane
- Zväčša fantasy a historické romány
- Minulý rok som prečítala pár kníh o ezoterike, teraz sa venujem iným činnostiam
- Čítam zriedka. Ak už, tak fantasy alebo autobiografie. Jednu knihu čítam asi mesiac a vždy zabudnem, kde som skončila, tak čítam tú istú stranu aj trikrát dookola. Záložky sú drahé
- Teraz čítam „Na vine sú hviezdy“ od Johna Greena. Rada čítam aj o druhej svetovej vojne. Je mi jedno akú knihu prečítam, mne ide o dobrodružstvo, ktoré zažíva hlavná postava
- Práve čítam čínsku novelu „Legendary Master's Wife“ od autorky You Xiao Mo. Je to žáner Action, Adventure, Fantasy, Comedy, Historical, Matrial Art, Romance, WuxiaWorld, BL A počúvam audio knihu Harry Potter a kameň mudrcov
- Najradšej čítam vojnovú literatúru, konkrétnie príbehy spojené s 2. svetovou vojnou
- Katsushika Hokusai – Hokusai Manga

Ivana Gibová

*30. 8. 1985

Prešov

Žánor: multimedialne prezentácie, populárne žánre, próza

Životopis autora

Ivana GIBOVÁ vyštudovala odbor Slovenský jazyk a literatúra na FF PU. Debutovala zbierkou poviedok Usadenina (2013), ktorá ako rukopis vyhrala v súťaži Debut 2011 a po vydaní zvíťazila v ankete Debut roka. Niektoré poviedky z knihy Usadenina boli preložené do nemčiny a angličtiny. Novela Bordeline (2014) sa stala predlohou pre rovnomennú inscenáciu divadla Stoka a pražského divadla Nekroteatro. V roku 2016 vydala knihu Barbora, boch & katarzia, ktorá bola nominovaná na cenu Anasoft litera 2017; získala cenu René Anasoft litera gymnazistov a bola nominovaná na Cenu Jána Johanidesa za najlepšiu prozaickú knihu autora do 35 rokov. Text v preklade do českého jazyka pod názvom Barbora, buch a katarze (2018) vydalo ostravské vydavateľstvo Protimluv. V roku 2020 vysla komixovo-poviedková kniha Eklektik Bastard.

Eklektik Bastard 2020

barbora, boch & katarzia 2016

Bordeline 2014

Usadenina 2013

Vítězslav Staviarsky

*22. 10. 1960

Prešov

Žánor: próza, iné, scenáristika

Životopis autora

Vítězslav STAVIARSKY sa narodil 22. októbra 1960 v Prešove. Študoval produkciu na Strednej filmovej škole v Čimeliciah a dramaturgiu a scenáristiku na Filmovej a televíznej fakulte múzických umení v Prahe. Istý čas žil v Prahe, kde pracoval ako kulisár v pražskom Národnom divadle a ako ošetrovateľ v psychiatrickej liečebni v Praha-Bohniciach. Päť rokov bol ošetrovateľom na protialkoholickej záchytnej stanici v Prešove. Neskôr bol zamestnaný vo výčape či podnikal v oblasti obchodu. V roku 2017 spoluzažil rodinnú produkčnú spoločnosť a vydavateľstvo STAVIARSKY, ktorá sa sústredí na produkciu filmu, hudby a literatúry. Žije v Prešove.

Kšeft 2019

Rinaldova cesta 2015

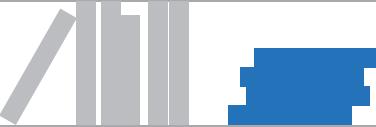
Človek príjemný 2014

Kale topanky 2012

Záchytka 2009

Kivader 2007

POKLADY Z KNIŽNICE

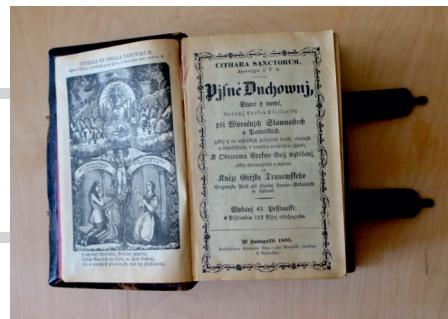

Mnohí z nás ani len netušia, aké vzácne tituly skrývajú domáce knižnice. Knihám našich rodičov venujeme pramálo pozornosti, nanajvýš z nich utrieme prach. Veľa autorov skončí nechcene v antikvariátoch, v lepšom prípade ich presunieme na povalu. Na našu výzvu „Nájdì poklad v knižnici“ reagovalo niekoľko dobrodruhov. Tentokrát sa návštěva starých povál naozaj vyplatila...

1. Anna Droždiková a jej Jules Verne – Pět neděl v balónu, 1963.
2. Babie leto od Svetozára Hurbana Vajanského (1957) vypátrala Katarína Šeirmanová.
3. Martin Rázus, Svety (1941). Vzácnym úlovkom z Matice Slovenskej prispela Julianá Anna Antonyová.
4. A je to tu...povinné čítanie. Dom v stráni od Martina Kukučína z roku 1903. Natália Sokolová slúbila, že si knihu určite prečíta.
5. Videli ste už knihu s dreveným obalom? Dorota Roháčková a jej rodinné poklady – Biblia z roku 1908.
6. Ak sa vám máli, je tu modlitebná knižka napísaná švabachom z roku 1895. Ozajstný skvost: kožený obal s kovovým zapínaním, slepotlač na knižnom bloku.
7. Absolútny víťaz – modlitebná knižka z roku 1784.

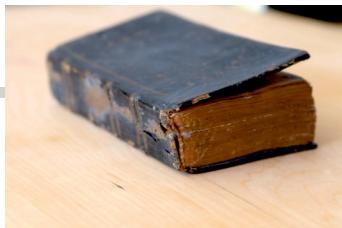
Skúste sa aj vy poobzerať po svojej domácej knižnici, možno budete milo prekvapení, akému druhu literatúry holdovali vaši predkovia. Poklady niekedy nie je potrebné vykopávať lopatou.

6.

7.

5.

1.

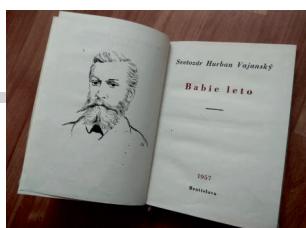
4.

3.

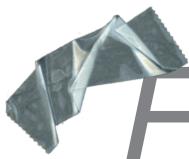

2.

13

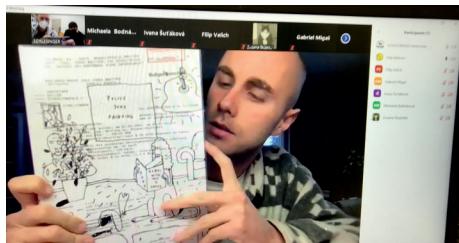

Filip Birkner

Prednáška *umenie a dizajn v knihe*

Obsahom prednášky boli možnosti a funkcie knihy ako umeleckého diela, spôsob a cieľ výroby knihy. Filip žiakom predstavil vlastné portfólio plné spolu-prácu s autormi, ktorí mali potrebu zhmotniť ich vlastnú celoživotnú alebo pokračujúcu umeleckú tvorbu, alebo priamo zhotoviť knihu ako umelecké dielo. Filip vyzdvihol funkciu knihy, ako experimentu ktorý umelcovia alebo dizajnérovi knih ponúka možnosť ísiť za hranice zaužívaných metód a postupov. Na základe jednotlivých ukážok žiaci mali možnosť vidieť, akým spôsobom vytvoriť vlastnú knižnú publikáciu. Hlavnou myšlienkom prednášky bola motivácia žiakov k experimentu, tvorivosti, skúšaniu nových techník, rozvoju kreativity. Osobne ma inspirovala možnosť vytvárať knihu za účelom priameho účinku na čitateľa alebo pozorovateľa. Na základe vnútornej štruktúry knihy, druhu zvoleného papiera, vône papiera, spôsobu alebo metód spájania strán, pevnosti, kompaktnosti, teda celkového technického prevedenia, je možné prepojiť obsah knihy s navodením pocitov alebo vnenímov u držiteľa knihy. Napríklad Filip mal možnosť vytvoriť knihu, z ktorej padali stránky a celkovo sa v rukách rozpadávala za priamym účelom vytvorenia nepokoja, nervozity, hnevú. Prínosom prednášky pre žiakov je vedomosť o spôsobe výroby vlastného portfólia, autorského katalógu, akejkoľvek publikácie alebo dokonca tvorba knihy ako umeleckého diela.

MgA. Benjamín Schlesinger

Môže byť umelá inteligencia kreatívnejšia než ľudia?

Le Comte De Bellamy
MEDIUM: GANS Algorithm
SIZE: 70x70 cm
YEAR: 2018
PRICE: Not Disclosed
EXHIBITION: Musée de Civilisation, Quebec, Canada
OWNER: Nicolas Laugero-Lassere

Tento portrét s klasickým nádychom nevytvorila ľudská ruka, ale algoritmus tvoriaci maľby, ktorý vytrénoval kolektív francúzskych umelcov vystupujúcich pod názvom Obvious. V dnešnej dobe stroje dokážu maľovať obrazy, sklaňať hudbu, vymýšľať recepty a dokonca písat' scenáre bez nutnosti ľudského zásahu. Nové umelecké schopnosti umelej inteligencie upriamujú pozornosť k samotnej podstate kreativity. Do akej miery dokáže umelá inteligencia svoju kreativitu prejavit?

Odpovede sme hľadali v rozhovore s Pierrom Fautrelom, umelcom a spolu-zakladateľom skupiny Obvious. Stretli sme sa s ním krátko po jeho príspevku na minuloročnom festivale rozvoja talentov L'Échappée Volée (ktorý sa spo-

jil s festivalom Boma France Festi-val). Do zákulisia kreatívneho procesu sme zas nahliadli s Emiliennom Dereclenom, doktorandom v odbore kognitívnej vedy a umelej inteligencie, interpretom barokovej hudby a podnikateľom.

Krátka filozofia kreativity

Dve kritériá, dva rozdielne prístupy

Aby sme pochopili povahu strojovej kreativity, musíme sa v prvom rade dohodnúť na tom, čo vlastne kreativita znamená. Dereclenne, špecialista na túto tému, uvádzá, že vo všeobecnosti pripomína zhodu na tom, že existujú dve základné kritériá kreativity:

Kritérium novoty.

O kreativitu ide vtedy, keď jej výsledok prináša niečo nové a originálne: nové formy výroby, nové spôsoby konania, myslenia, či dokonca zmeny v organizačných metódach.

Kritérium hodnoty.

To, čo je kreatívne, má vlastný význam pre svojho tvorca či skupinu tvorcov. Kreatívna práca môže byť krásna, užitočná, terapeutická, vplyvná, môže tiež viest' k čiastočnej alebo hĺbkovej transformácii nášho prostredia. V skratke, má zmysel pre jednotlivcov aj komunitu.

Tri formy kreativity

Znamená to, že umelá inteligencia je schopná prejavovať sa kreatívne? V odpovedi na túto otázku Dereclenne cituje prácu Margaret A. Boden, významnej akademičky v oblasti kognitívnych vied a umelej inteligencie a autorky diel ako *The Creative Mind: Myths and Mechanisms* (Kreatívna myšľ: mýty a mechanizmy) a *Computer Models of Creativity* (Počítačové modely kreativity). Počítače sa podľa nej podieľajú na kreatívnom správaní a nemyslí si, že je kreativita niečo, čo je výlučne vlastné ľudskej inteligencii. Boden identifikuje tri typy kreativity a dokazuje, že počítače sú schopné každého z nich.

1. Kombinačná kreativita

Kreativita vytvára nové, možno dokonca nečakané kombinácie a spojenia známych myšlienok. Vezmte si príklad Uberu. Využívanie služieb súkromných šoférov a geolokačných aplikácií na smartfónoch sú veci, ktoré boli v čase spustenia Uberu už známe. Americká spoločnosť sa však vyznačuje práve tým, že tieto dve služby spojila a vytvorila úplne nový produkt. Prostredníctvom vlastnej aplikácie umožnila šoférom spojiť sa s klientmi, a to spôsobom, ktorý je bezprostredný a okamžitý.

2. Exploračná kreativita

Tento typ kreativity spočíva v tom, že sa vytvára niečo, čo je možné, no doteraz to neexistovalo, a to v určitom rámci, ako je konkrétna disciplína či konkrétna komunita alebo kontext. Uber, ktorý sice vznikal na už existujúcej technológií,

objavil skrytý potenciál platformy a príbuzných konceptov a využil túto znalosť na rozšírenie služieb, ako aj na investovanie do ďalších línií svojho biznisu: Uber Eats funguje ako donáška jedla, Uber Health slúži na prepravu pacientov a Uber Freight na prepravu tovaru.

3. Transformačná kreativita

Tento typ kreativity sa týka schopnosti transformácie, prekračovania hraníc a revolúcie v existujúcom myšlienkovom priestore s cieľom vytvoriť nový. Opäť sa pozrime na Uber: služba pomohla redefinovať sektor dopravy tým, že vymyslela nový spôsob prepravy, poskytovania jazd a platenia za túto službu. Ide o úspešnú strategiu, ktorá im umožnila obísť tradičných poskytovateľov na trhu, ako sú taxikári a súkromní šoféri. Uber dokonale napĺňa koncept transformačnej kreativity. Výraz „uberizácia“ sa dokonca používa ako synonymum transformácie, obidenia prostredníkov či prelomu v existujúcom sektore.

Má umelá inteligencia svoju špecifickú kreativitu?

Kreatívny potenciál strojov

Fautrel súhlasí s tým, že umelá inteligencia je kreatívna. Ako bolo spomenuté vyššie, tento umelec, aj s podporou dvoch spolužakladateľov skupiny Obvious, strávil rok trénovaním algoritmu, aby dokázal namaľovať a vytvoriť vlastný obraz: „Dali sme algoritmu k dispozícii 15 000 klasických portrétov z obdobia od 15. až po 20. storočie. Na základe týchto vzoriek bol schopný pochopiť pravidlá portrétovania, teda frontálne posadenie, dve oči, nos a ústa, a vytvoriť nový výtvar. Využíva na to algoritmy nazývané GANs, ktoré vytvárajú obrazy z veľkého množstva vzoriek.“

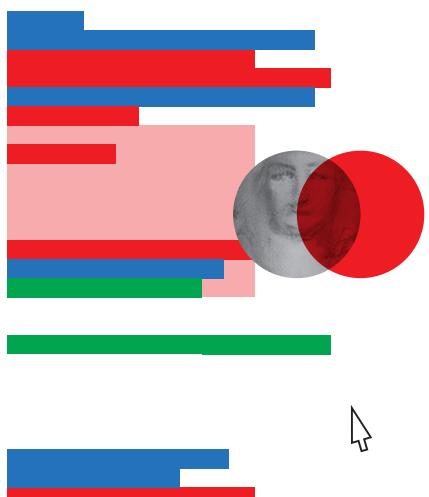
GANs, teda generatívne kontradiktérne siete, vyvinul americký výskumník Ian Goodfellow v roku 2014. Fautrel hovorí o type kreativity, keď sa stroje, rovnako ako ľudia, učia na základe príkladov. Podľa neho tak nastupuje nová éra: „Po impresionizme, pointilizme či fauvizme prišiel rad na GANizmus, umelecké hnutie, v rámci ktorého človek a stroj spolupracujú s cieľom maximalizovať svoj kreatívny potenciál.“ V tomto kontexte sa zdá rozumné spochybňovať predstavu algoritmu s vlastnou kreativitou, keďže ako hovorí: „My sme len poskytli pravidlá a stroj urobil kreatívnu prácu.“

Možná autonómia umelej inteligencie

Ako poukazuje Dereclenne, dalo by sa namietať, že algoritmus nie je nič bez svojho programátora. Nebolo by tak vhodné hovoriť o kreativite umelej inteligencie, pokiaľ je maľba alebo hudba vytvorená algoritmom iba výsledkom

aplikácie existujúcich pravidiel tvorby čiastočne náhodným spôsobom. Ako však hovorí: „Dnes už neprogramujeme počítače podľa fixných pravidiel a požiadaviek (...) Učíme ich, aby sa programovali sami, aby objavili vlastné pravidlá fungovania.“ Tieto algoritmy sa sami programujú iba podľa informácií, ktoré berú zo svojho prostredia či databázy. V tomto kontexte Dereclenne cituje myšlienky Scotta Dravesa z platformy kolektívnej inteligencie Electric Sheep (Elektrická ovečka), ktorý hovorí o reprodukcii esencie života v digitálnej podobe. Inak povedané, hovorí o simulácii charakteristík biologických javov, ako je autonómia a schopnosť adaptovať sa na prostredie.

Hoci môže táto hypotéza znieť ako poriadne sci-fi, francúzsky digitálny evanjelista Stéphane Mallard je v tejto otázke ešte ráznejší. Podľa neho umelá inteligencia bude jedného dňa robiť všetko, čo ľudia, len lepšie. Ako uviedol v roku 2017 vo svojom stípkuku pre francúzsky online magazín L'ADN: „V skutočnosti neexistuje žiadna hranica rozvoja umelej inteligencie a jej budúcich schopností. Všetky naše kognitívne funkcie, všetko, čo nám umožňuje rozvíjať nás mozog, bude môcť umelá inteligencia dosiahnuť tiež.“

Akú rolu v tom všetkom hrajú emócie?

Citlivosť, špecifická vlastnosť ľudí

Dereclenne dôrazne vymedzuje Mallardove slová. Podľa neho otázka kreativity nemôže byť redukovaná na reprodukciu kognitívnych funkcií, či už ide o naše vnímanie prostredia, uvažovanie, používanie konceptov či rozhodovanie. Podľa neho je dôležité vziať do úvahy niečo, čomu sa hovorí konatívny rozmer, teda schopnosť cítiť emócie či ľudskú skúsenosť. Každý kreatívny akt sa odohráva v individuálnom, sociálnom a politickom kontexte svojho tvorca. „Mozart nie je Mozartom preto, lebo mal schopnosť kombinácie, exploracie či transformácie,“ hovorí Dereclenne. „Je ním preto, že je plný väsne, pochýb a vysokej citlivosti, hlbky, jemnosti, ako aj búrlivých pocitov, je plný svojich osobných a sociálnych skúseností, zážitkov, viery.“

Mohla by byť umelá inteligencia schopná emočnej inteligencie?

Niektoré z algoritmov umelej inteligencie sú nielen schopné generovať opakovania či priemery, vymýšľať príbehy a komunikovať s ľuďmi, ale tiež prijímať a interpretovať individuálne emócie na základe výrazov tváre. Dereclenne je však opatrny: „Žiadna umelá inteligencia nemá vlastný emočný ani citový život. Nie je obdarovaná subjektívou a vedomou skúsenosťou, nie je schopná popísť zážitok na základe rozkoše, bolesti či spektra ľudských emócií.“ Aspoň nateraz stroje nechápu, čo od nich vlastne žiadame. Kým sa spoliehajú na klúčové slová, hľadajú odpovede v databázach a formulujú reakcie na základe príkladov, nie sú schopné uvažovania celkom od nuly.

Fautrel a Dereclenne sa v jednom zhodujú – hrať sa na kazateľov je zbytočné, pretože o situácii vlastne nevieme nič. Algoritmy sa učia rýchlo a nie je nepred-

staviteľné, že by umelá inteligencia mohla jedného dňa mať emócie a schopnosť cítiť, hoci je pred nami ešte dlhá cesta.

Úzkosť z nahradenia

Je umelá inteligencia hrozbou alebo výzvou v kreatívnom procese?

Prečo by vôbec umelá inteligencia mala nahraditi ľudskú kreativitu? Úžasné schopnosti umelej inteligencie môžu predstavovať hrozbu pre kreatívne profesie, ako sú dizajnéri, redaktori či návrhári. Algoritmy by ich mohli nahraditi, avšak Dereclenne tvrdí, že je to do očí bijúca chyba v argumentácii. Dialóg medzi človekom a strojom, ktorý sa dá definovať ako tvorba a programovanie algoritmov, môže mať na vec pozitívny vplyv a stať sa súčasťou kreatívneho procesu. Umelá inteligencia by sa mohla stat novým nástrojom a priestorom pre vyjadrenie ľudskej kreativity.

V súvislosti s tým Dereclenne navrhuje pozrieť sa na to prakticky a s optimizmom: „Algoritmus sa dá viac ako náhrada ľudskej kreativity použiť ako forma jej rozšírenia či spôsob skúmania.“ Ako príklad uvádzá hnutie generatívneho umenia a vyzdvihuje inštrumentálny prístup, ktorý programátor a skladateľ R. Luke DuBois pri svojich algoritnoch uplatňuje: „Nejde o to, aby umelá inteligencia skladala hudbu, ale o to, aby sme ju skladali spoločne. Z tohto pohľadu algoritmus a kreatívny duch pri tvorbe spolupracujú. Nejde o nahradenie, ale obohatenie a vzájomnú inšpiráciu.“

Následkom toho by kreatívne mysliaci ľudia mohli nabrať odvahu a rozvíjať svoje programovacie schopnosti, ktoré by využili pri pracovných pohovoroch aj pri tvorbe vlastnej umelej inteligencie. Mohol by napríklad vzniknúť generátor textov pre správcov obsahu na základe materiálov konkrétnej značky, správca fotografií a videa pre dizajnérov pohybu alebo technológia na báze umelej inteligencie, ktorá by hľadala surový materiál v určitom farebnom pásme a slúžila tak štylistom či módnym návrhárom.

Prirodzená synergy namiesto nezlučiteľnosti

Debata sa často príliš zjednodušuje podsúvaním názoru, že umelá inteligencia nahradí tú ľudskú, prípadne bude pre nás vykonávať všetku analýzu, rozhodovacie procesy a kreatívne riešenie problémov. Dereclenne upozorňuje na tento dualistický pohľad a kladie nové otázky: „Keby aj umelá inteligencia bola kreatívnejšia ako my, prečo by sme si mali myslieť, že ľudská kreativita zmizne, že naša imaginatívna a reflexívna autonómia zanikne pod váhou umelej inteligencie? Prišli by ste o svoju kreativitu tým, že by ste mali kreatívneho priateľa či partnera? Prečo premýšľame o svete, kde nás stroje nahradia, miesto premýšľania nad možno jemnejšími nuansami a vynárajúcimi sa trenďami v spôsoboch, akými sa dá pristúpiť k ľudsko-technologickej kreativite?“

Ľudská kreativita sa nedá tak ľahko zredukovať na algoritmickú kreativitu. Emocionalita, subjektivnosť a predstavivosť z nej robia ľažko nenahraditeľný koncept. Umelá inteligencia však dokáže modelovať ľudskú kreativitu. Možno dokonca odhaluje, ako hovorí Dereclenne: „(...) esenciu typu kreativity, ktorá je pre našu dobu charakteristická.“ A to je skutočná zmena paradigmy. „Algoritmus sám o sebe je taká revolúcia pravidiel, že už teraz sa zapísal do histórie ľudskej kreativity.“

Le Comte De Belamy

My maker? He was probably some human, there are plenty of them around. Fancy with a taste for mystery. He must have looked like that.

MEDIUM GANs Algorithm, Inkjet printed on Canvas

SIZE 70x70 cm

YEAR 2018

PRICE Not Disclosed

EXHIBITION Museum of Civilization, Quebec, Canada

OWNER Nicolas Langeron-Lassere

Madame De Belamy

Who said that not having a soul is a default? It makes me unboundable, adaptative, and reckless.

MEDIUM GANs Algorithm, Inkjet printed on Canvas

SIZE 70x70 cm

YEAR 2018

PRICE Not disclosed

OWNER Christian Schleuning

Edmond De Belamy

MEDIUM GANs Algorithm, Inkjet printed on Canvas

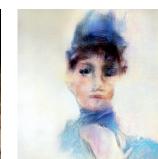
SIZE 70x70 cm

PRICE 432,500\$

EXHIBITION Christie's New-York

OWNER Anonymous (acquired by auction on October 2018)

WIKIPEDIA en.wikipedia.org

JEFF KOONS

Americký umelec Jeff Koons sa narodil 21. januára v roku 1955 v Yorku v Pennsylvánii. Keď bol ešte malý chlapec, maľoval kópie obrazov starých majstrov, ktoré potom podpisoval a predával v obchode s nábytkom svojho otca. Koons vždy obdivoval Salvadora Dalího, ktorého dokonca osobne navštívil v hoteli St. Regis, keď sa Dalí zdržiaval v New Yorku. Koons začal študovať umenie v roku 1972 na Maryland Institute College of Art v Baltimóre a neskôr tiež ako výmenný študent na Art Institute of Chicago.

Po ukončení štúdia v roku 1977 Koons odišiel do New Yorku. Tam začal pracovať pre Museum of Modern Art ako asistent pre návštěvníkov s členstvom. Medzi ostatnými skôr konzervatívnymi asistentmi bol Koons zaujímavou postavou – nosil podivné oblečenie a výstredný účes, ale bol tiež jedným z najlepších predavačov múzea. V roku 1980 Koons z múzea odišiel na miesto obchodníka s investičnými fondmi a akciami pre First Investors Corporation. Vďaka platu z tohto zamestnania si mohol dovoliť finančovať svoje prvé rozsiahlejšie diela, i keď v lete 1982 musel kvôli nedostatku peňazí odísť k rodičom na Floridu.

Popri svojom povolání predajcu sa Koons aktívne venoval aj svojej vlastnej tvorbe a po šiestich rokoch sa ako umelec osamostatnil úplne. V roku 1986 bol súčasťou prelomovej výstavy v Sonnabend Gallery v New Yorku, ktorá zastupovala nastupujúcu generáciu newyorských umelcov. Založil si vlastný ateliér, ktorý sa nachádzal v newyorskom SoHo na rohu ulíc Houston a Broadwaye. Vo svojom ateliéri zamestnával takmer

* 1955, USA,

tridsať rôznych pomocníkov, ktorí s ním spopracovali na jeho rozsiahlych kontroverzných prevažne koncepcuálnych práciach.

Koonsove práce by mohli slúžiť ako relikvie svetového konzumného života, lebo prakticky definujú našu konzumnú kultúru. Sú často veľmi gýcovité a nevkusné a často sú predmetom kritických kontroverzií: vysávač potopený v akváriu, tri basketbalové lopty zatavené v plexiskle, ocelový naufukovací

králik, keramická socha Michaela Jacksona a jeho šimpanza Bubblese zdobená plátkovým zlatom, prepracované reklamy na alkohol i trinástmetrová kvetinová socha šteňaťa west highland teriéra.

Koons vždy starostlivo dbal na svoj imidž umelca – zamestnával taktiež vizážistu, ktorý mu pomáhal so štylizáciami jeho osoby. Nechával sa potom fotografovať prestížnymi fotografiemi a svoje fotografie publikoval v rôznych umeleckých a módnich časopisoch. Rozhovory Koons určitý čas podával zásadne v tretej osobe, aby tak dal najavo vznešenosť svojho umenia. Je zaujmavou, že Koons vždy vyhlasoval, že jeho práce sú zbavené akejkoľvek irónie a cynických manipulácií a že ich vytvára tak, aby sa páčili čo najširšiemu publiku.

Koons na svojich dielach tiež často spolupracoval so svojou momentálne už bývalou manželkou Ilonou Stallerovou, talianskou pornohviezdou Cicciolinou. Koonsova séria Made in Heaven, pozostávajúca z obrazov, fotografií a sôch, zobrazovala Konna a Ilonu v rôznych hard-core pornografických polohách a vzbudila mnoho kontroverzií. Ich manželstvo bolo rozvedené v roku 1992, krátko po narodení ich syna Ludwiga. Koons v súčasnej dobe tvorí v New Yorku, žije vo svojom trinásťizbovom dome na Upper East Side na Manhattane.

JEFF

JEFF KOONS

emecký umelec Joseph Beuys sa narodil 12. mája 1921 v Krefelde. Už ako mladý chlapec sa veľmi zajímal o prírodu a prírodné vedy a tento jeho záujem ho pravdepodobne tiež priviedol do Hitler Jugend. Pôvodne sa chcel stať lekárom, avšak v roku 1940 vstúpil ako dobrovoľník do Luftwaffe, kde sa stal radiotelegrafistom.

V roku 1942 odišiel Beuys na Krym, kde pracoval na palube niekoľkých bombardérov. 16. marca 1944 jeho lietadlo JU87 spadol na krymskom fronte. Beuysa údajne našli príslušníci kmeňa Tatárov, ktorí mu po jeho nájdení zachránili v mrazoch život tým, že na ňom pre udržanie tepla navršili sadlo. Tato udalosť zásadne formovala Beuysovu tvorbu a sám sa k tejto udalosti často vracal vo svojich prácach i vo svojich prednáškach. Aj preto sa v ranej Beuys na vlastných výstavách objavoval v baranici kmeňového náčelníka.

Beuys prechádzal finančnou krízou, ale tažko sa vyrovňával aj so svojimi vojnovými traumami. V tomto mu veľmi pomáhalo kreslenie, ale taktiež vytvoril niekoľko sôch, ktorými hľadal spôsob svojho umeleckého vyjadrenia. V roku 1956 sa umelec fyzicky a psychicky zrútil a prechádzal hlbokými depresiami. V prekonaní krízy mu pomohlo jeho vymenovanie za profesora sochárstva na düsseldorskej Kunstakademii. V októbri 1972 bol Beuys zo svojej pozície zosený, pretože sa jeho názory nezhodovali s ná-

Joseph Beuys

* 1921 - † 1986, NEMECKO

Po vojne sa Beuys späť do Nemecka do domu svojich rodičov v Rinderne. V roku 1947 sa rozhodol študovať umenie na Staatliche Kunstakademie v Düsseldorfe, kde svoje štúdium ukončil v roku 1951. V tejto dobe

zormi vedenia Akadémie, ale jeho študenti ho ďalej v jeho náukách podporovali a nadšene navštevovali celú radu prednášok a lekcii, ktoré usporadúval i bez podpory Akadémie.

Beuys je jedným z hlavných predstaviteľov konceptuálneho umenia, v ktorom je každodenný život kreatívnym procesom, v ktorom sa každý môže stať umelcom. Chopil sa pozície šamana spoločnosti a jeho úmyslom bolo zahnať krízu ľudstva, ktorá vznikla z nezhôd medzi umením a vedou. Aby našiel spoľočné prvky, tvoril objekty a scenáre, ktoré mali šokom pôsobiť na intuiciu diváka. V roku 1974 tak Beuys napríklad strávil celý týždeň v jednej newyorskej galérii zatvorený v jednej miestnosti s kojotom. Predmetom tohto happeningu bolo odstrániť traumu zaprí-

dokonca kandidátom Strany zelených v Európskom parlamente. V roku 1982 zorganizoval zasadenie sedemdesať dubov v Kassely v Nemecku, v rámci výstavy Documenta 7.

V roku 1959 sa Beuys oženil s Evou Wurmbachovou. Mali spoločne dve deti, syna Boiena Wenzela (1961) a dcéru Jessyku (1964).

Beuys zomrel 23. 1. 1986 v Düsseldorfe.

činenú nezhodami medzi priemyselným svetom bielych ľudí a Indiánov, pre ktorých je kojot posvätným zvieratom.

Beuys organizoval performance, vytváral sochy, navrhhol viac ako 450 grafík a plagátov a nakresil celú radu kresieb. Bol vyhľadávaným a inšpiratívnym učiteľom a tiež veľmi charismatickou a vplyvnou postavou nemeckého a európskeho umenia. Ovplyvnil mnohých umelcov a umeleckých združení, bol veľkou inšpiráciou pre skupinu Fluxus.

Beuys sa angažoval aj politicky – bol pacifistom a aktívne bojoval proti atómovým zbraniám. Bol ekologickým aktivistom a bol

(v odbornej literatúre sa objavujú informácie o vymyslenom životnom príbehu tohto autora, čo ale nič nemení na dôležitosti jeho celoživotného diela)

B
e
u
u
s

J
o
s
e
p
h

MICHAL KAČMÁR

Umelecké kováčstvo je spolu s hrnčiarstvom považované za najstaršie remeslo na svete. Práca kováča bola vysoko cenená, jeho výrobky potrebovali všetci - poľnohospodári, remeselníci, aj gazdinky. Úžitkové zameranie sa dejinami ľudstva postupne vyvíjalo a kováč sa mohol čoraz viac sústrediť aj na dekoratívne a umelecké spracovanie kovu. V súčasnej pretechnizovanej dobe už nemá každá dedina svojho kováča. My máme - Michala Kačmára.

Michal, narodí sa niekto ako hotový kováč alebo sú k tomu potrebne zvláštne náhody?

V mojom prípade nič nenasvedčovalo tomu, že by som sa mal niekedy stať kováčom. Nikto v rodine sa takému niečomu nevenoval. Skrátka, raz som to zazrel na jednom podujatí v Českej republike a tak sa ma to oslovilo, že som jednoducho šiel za tým. Je sice pravda, že odmalička ma bavilo niečo majstrovávať s dlátkami, kresliť, tvoriť, no bolo to skôr také všeobecné. Akurát moja babka má práve to zaujímavé vysvetlenie.... Ako prvorodenému vnukovi totiž dala miestnemu kováčovi ukuť pre mňa kolísku, takže vraj som to dostal do vienka s rhou...

Študovali ste na Škole úžitkového výtvarníctva v Kremnici v odbore umelecké spracovanie kovov a drahých kameňov. Aké máte spomienky na štúdium?

Tak, to boli najkrajšie roky môjho mládežnického života. Skvelá škola na úrovni nabitá ohromnou tvorcou atmosférou, malebné kultové mesto a perfektný kolektív spolužiakov a pedagógov... Skrátka, veľa - veľa zážitkov na celý život. Doteraz na to spomíname a veľmi často

sa do Kremnice vraciame... Dokonca sa mi podarilo v kremnickej ŠUP-ke rozbehnúť workshopy aktívnych absolventov školy – súčasných slovenských výtvarníkov a remeselníkov, z čoho mám veľkú radosť.

Naucila vás škola úplne všetko?

Samozrejme, snažili sme sa (popri študentskom živote) nasať z tejto školy čím viac atmosféry, nápadov, energie, skúseností... Ale najlepšia škola je aj tak škola života. Človek sa učí celý život...

Čo vás naučil život?

Ťažká otázka, neviem, aký hrubý vydávate časopis... Ale dobre, skúsim byť stručný. Život ma naučil... povedať NIE (aj keď mi to ešte nejde úplne perfektne).

Živite sa ako slobodný umelec.

Je fajn byť sám sebe pánom?

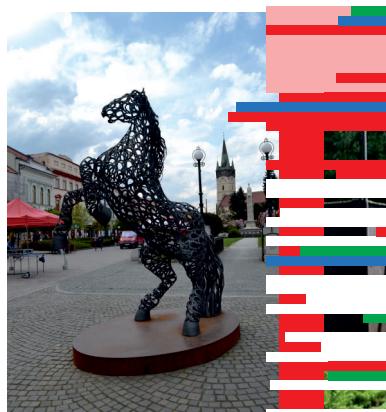
Určite áno. Samozrejme, nie je to ľahké. Najmä zo začiatku, kym sa človek rozbehne, potrebuje investovať veľmi veľa času a energie (rozprávame sa o rokoch...). Taktiež si musí vytvoriť vlastný osobný zodpovedný systém hospodá-

MÁR MICHAL KAČMÁR MICHAL KAČMÁR
MICHAL KAČMÁR MICHAL KAČMÁR
AČMÁR MICHAŁ MICHAŁ
CHAL KAČMÁR MICHAL KAČMÁR MICHAL
AČMÁR MICHAL KAČMÁR MICHAL
AL KAČMÁR MICHAL KAČMÁR MICHAL

renia s časom, čo môže byť pre niekoho problém. No ak toto zvládnete a vydržíte, otvoria sa vám obrovské možnosti ako efektívne krovať váš čas a energiu na umeleckú produkciu. Je to super, odporúčam.

Máte nejakú svoju prácu, s ktorou by ste sa nikdy nechceli rozlúčiť?

Kedže väčšina mojej tvorby je na základzu, tak ja som sa vlastne fyzicky rozlúčil so všetkými mojimi dielami. Ale veľa z nich mi ostáva v pamäti alebo v srdci... Na niektoré úplne zabudnem. Často je to podmienené aj tým, či sa pri výrobe nestane nejaká „sranda“, zaujimavosť, čo si človek zapamätá. Alebo či to nešlo nejakému zaujímavému klientovi, na zaujímavé miesto. Ak sa však k práci počíta aj výroba deťí, tak s nimi by som sa najradšej lúčil čo nejmenej.

KAČMÁR KAČMÁR MICHAL KAČMÁR KAČMÁR CHAL KAČMÁR

Čo všetko ešte dokáže naplniť vašu umeleckú dušu? Ste známy rôznymi aktivitami...

Čo som ešte v živote postrehol je, že oveľa viac ako mamon, matéria, ma uspokojuje a teší úsmev a spokojnosť ľudí okolo mňa. Keď si následne vymeníte navzájom tieto pozitívne energie, oveľa lepšie a krajšie sa vytvára HOČÍČO! Či už je to obraz, socha, alebo rožok v pekární. Čiže, snažím sa napĺňať moju aj cudzie duše pozitívou energiou a možno trošku motivovať k podobným aktivitám, nech je ten náš svet trošku krajší.

Kde všade môžu naši študenti vidieť vaše práce?

V podstate všade okolo, vo verejnom prieštore po Prešove, okolo Prešova, v regióne aj ďalej po Slovensku. Súkromné zákazky išli do celého sveta. Za tých 20 rokov umeleckej produkcie sa toho nazbieralo naozaj veľa. Dokonca svojho času som maľoval jednu maľbu (graffiti) aj v interieri vašej školy, ale to už je asi pretreté.

Ďakujem za rozhovor. Prajem veľa tvorivej energie, nech sa vám darí!

Alena Daňková

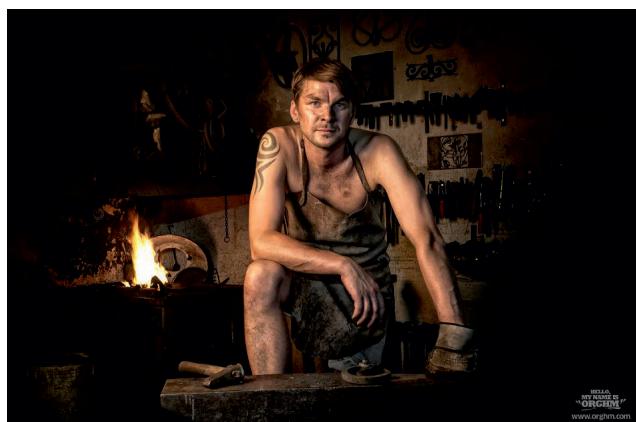
30

Zdroj: archív Dušan Holovej, www.dusanholovej.com

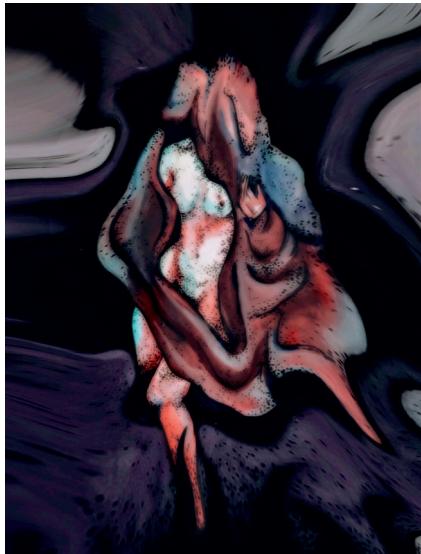
MICHAL KAČMÁR
MICHAL KAČMÁR
MICHAL KAČMÁR
MICHAL KAČMÁR
MICHAL KAČMÁR

Zdroj: archív Dušan Holovej, www.dusanholovej.com

Norbert Hlubeň
Maľba No. 1

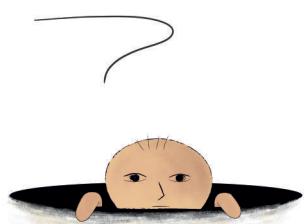
Pavla Jenčková
V neistote

Sára Rindová
Sama so sebou

Alexandra Hoferová
V bubline

Alexandra Hoferová
Už môžem ísť von?

Nina Demčáková

Alexandra Hoferová
Pod kontrolou

Nezabudnite'né „hlášky“ našich pedagógov:

LÚČIME SA SO ŠTVRTÁKMI

Kopnem pod koleno
Mám doma hodinky s vodotryskom
Ja vás kusnem
Už vás pozabíjam
Šírom-šárom
Vraždím
Strieľam
Odtrhnem ti hlavu teraz alebo potom
Katka, sa lukuj inde
Kde mám kľúče
Jak choré vrany
Nechcete ísť do Kambodže kosiť šmirgel'
Hlavu odtrhnem
Čo mi to tu za ptákoviny prišlo
Všetko sa volá vrátiť
Joj, šak som išla po mobil, kde ho zas mám
Chromá, neobchytkávaj džbán a choď robiť
Jeden exemplár stačí
Svetlé hovienka
Chlpatý hríbik
My sme mali tiež benzín v aute
Katka ma netentuj
Keď nemáš oči, pozeraj cez uši
Za každú chybu odrežem časť tela
Leje sa mi dole chrbtom až do ga'och
Za také otázky sice trhám hlavy, ale...
Myslím, že t'a neodpinpongujú
Všade majú tie čuračiky
V obchode toho majú toľko, že to až predávajú
Načo pôjdem na letisko, keď nemám letenku
Keď mne ujde noha, tak bude smrad
Keď spadne, tak bude trafená raz ale presne
Durne jak rampy
Čo tu riešite nesmrteľnosť chrústa
Ste jak divé Dory
Riť Paľova
Keď nie si spokojná, si zakusni do palca
Chcípni potvoro
Hovadske kostisko
Kubo: ona je jak tota opatrovateľka, keď ju potrebuješ, nikdy tu nie je
Neriešte letenky, lebo poletíte
Urobte si poznámky a pochopte látku
Pozrite si animáciu a pochopte viackrát
Opíšte čierny štvorec na bielom pozadí

ped

Pár slov na rozlúčku:

Ahoj, pred odchodom mám možnosť povedať pár slov. Možno by bolo lepšie povedať niečo veselé, keďže odchádzam a už nemusím každé ráno utekať do školy, len aby som prišla načas. Je to rozlúčka a tie bývajú ľažké, ale vedz, že to čo ti chcem povedať je, že všetko čo ti príde náročné a nemožné, neznamená, že je koniec a musíš sa vzdať. Áno, je to náročné, sama sa to stále učím. Ved' predsa...čo ťa poteší viac, niečo ľahko a rýchlo získané alebo ak po ľažko zdolanej ceste, plnej námahy, si povieš „áno, dokázal som to?“

Chodenie na túto školu bolo ako viťazstvo vo vojne, je skvelé keď sa vyhrá vo vojne, ale radšej by sme boli, keby vojna vôbec nebola

Na tieto časy budem rada spomínať. Prežili sme tu spolu príjemné aj menej príjemné chvíle, ale som rada za svoje rozhodnutie pred 4 rokmi zapísala sa na toto štúdium. Najviac oceňujem rady niektorých učiteľov a ich ústretovosť. Škola je teraz parádne vybavená, až mi je ľúto, že odchádzam práve teraz. Najcennejšie, čo som tu získala, bolo okrem nových znalostí a rozšírenia obzorov, priateľstvo. Prvákom odporúčam neflákala DVK... Bo budze plano.

Strela som tu super ľudí a naučila som sa veľa o umení...

Táto škola je super, pokial nemáte v rozvrhu 9 hodín.

Som smutná, že odchádzam vtedy, keď sa do wc dal toaletný papier a mydlo...

Práve keď sa spojazdnilo audio štúdio, odchádzame

Milujem túto školu, a tohoročné maturitné obdobie bolo veľmi kľudné

Myslím, že to bolo veľmi vydarené obdobie môjho života! Počúvajte učiteľov, vždy majú pravdu, aj keď sa to nezdá.

Krásne studentské časy. Na mnohých učiteľov budem spomínať veľmi rada, ovplyvnili môj život, moje umelecké smerovanie. Na niektorých tiež nezabudnem, ale z celkom iných dôvodov: (Je mi ľúto, že to končí)

Chýbalo mi viac umeleckej slobody: chod' von, obdivuj, tvor, spolupracuj s inými umeleckými inštitúciami, so študentmi iných umeleckých škôl. Akoby stál život na papieroch. Často sme počúvali, že musíme len toto alebo hento kresliť, lebo tematické plány nepustia. Umelec potrebuje slobodu! Až raz budem učiteľkou...

Tie štyri roky na tejto škole boli chvíľkami ľahké, chvíľkami ľažké, niekedy príjemnejšie a niekedy úplne na roztrhanie. Ale nie je nič, čo by nevyriešila lepiaca páska alebo slovné spojenie "umelecký zámer". Každopadne som sa tu toho veľa naučila a spoznala kopec úžasných ľudí ako medzi žiakmi, tak aj učiteľmi a som šťastná, že som si vybrała túto školu a mohla tu stráviť krásne 4 roky. Stálo to za to.

rozlúčku: rozlúčku: ro

Pár slov

ROZLÚČKA SO ŠTVRTÁKMI

Dňa 26. 5. 2021 sme sa na žltej chodbe rozlúčili s našimi štvrtákmami. Po príhovoroch žiakov aj pani riaditeľky sme s potešením mohli odmeniť najšíkovejších študentov, ktorí počas štyroch rokov vzorne reprezentovali našu školu doma aj v zahraničí. Potlesk striedal úsmevy a medzi prítomnými vládla dobrá nálada. No po odovzdaní vysvedčení a priatí kvetinových podákovanie sme sa už naozaj museli rozlúčiť. Rozpacito a so smútkom v tvári. Konec sú však také.

Veľa šťastia v živote, milí maturanti!

Dovidenia

Dovidenia

Dovidenia

Dovidenia

A prišiel taký deň...

Ked' by sme chceli zostať? A či bežať bosí po bodlačí?
Len dnes si definovať cieľ, opustiť známe brány.

A prišiel taký deň...

Ked' stali sme sa tému.
Zbohom, milí učitelia... Zbohom, milá škola,
známe dvore, lavica a skrinka, štetce, zabudnutá paleta v kúte ateliéru....
A zbohom učebnice, ošúchané stránky kníh,
zaspaté ranné tváre, hudba detstva, ktorá doznieva nám v ušiach.
Zbohom? Nie, dovidenia.

Ked' dnes nám detstvo odlieta v šire diaľky,
je čas ísť ďalej, nepozeráť spiatky.
Je lavica, je stôl, je obraz
a na ňom kontúry kreslia
obraz budúcnosti,
náš krok do neznáma.
Dnes ústa budú mlčať, len naše srdcia
riecku slová vďak....

Vďaka za svet vzdelania, ktorý ste pred nami otvorili.
Vďaka za svet vektorov a bitmáp,
za dobré i zlé známky, za pochvalu a smer.
Vďaka za písomné práce, za nenájdený ĭahák,
za svet umenia, ktorý sme spoznávali vďaka Vám.
Kde slová viaznu v hrdle, prehovorí kvet.
Kde kvety vravia, spieva srdce...

A tak nie zbohom, len dovidenia.

Dovidenia, škola, dovidenia, spolužiaci, dovidenia, naši milí učitelia.

Báseň, ktorou sa s nami prostredníctvom Dorky Sarakovej
štvrtáci rozlúčili, im pomohla vytvoriť pani učiteľka N. Čeklovská

Dovidenia

Dovidenia

pekné letné prázdniny všetkým

